

Informacja
w sprawie niszczenia siedlisk jerzyków podczas prac termomodernizacyjnych
budynków mieszkalnych

Prowadzenie prac termomodernizacyjnych i remontowych na budynkach może naruszać siedliska wielu gatunków ptaków chronionych, w tym jerzyka. Gatunek ten, a także jego siedliska, gniazda i lęgi, objęty jest w Polsce ochroną gatunkową ścisłą. Ochrona jerzyka wynika również z rozporządzenia Ministra Środowiska z 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną oraz z art. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30.11.2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. W stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, obowiązują zakazy: zabijania, okaleczania, chwytania, przetrzymywania, posiadania, umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych, niszczenia ich siedlisk i ostoi, niszczenia ich gniazd, schronień oraz płoszenia i niepokojenia.

Dla jerzyka podstawowym siedliskiem gniazdowania są budynki a szczególnie stropodachy, gniazduje on w otworach lub szczelinach zlokalizowanych w górnych częściach budynku. W trakcie prac termomodernizacyjnych likwidowane są wszelkie szczeliny w ścianach, a otwory prowadzące do stropodachów zamyka się kratkami. Wiąże się to między innymi z przekonaniem, że ptaki te zanieczyszczają elewacje budynków bądź, że nanoszą duże ilości gałęzi do wnętrza stropodachów. Jest to nieprawdą, gdyż ptaki te nie są uciążliwymi sąsiadami ludzi. Z reguły remonty związane z termoizolacją budynków wykonywane są w sezonie lęgowym ptaków, co stwarza dla nich dodatkowe zagrożenia. Rusztowania pokryte siatką lub folią uniemożliwiają ptakom swobodny dolet do gniazd. Zdarza się, że ptaki wraz z pisklętami zostają w gniazdach zamurowane, poza tym różnorodne prace i ich natężenie płoszą te stworzenia, które mogą porzucać swe lęgi.

Z uwagi na powyższe przed rozpoczęciem prac remontowych i termomodernizacyjnych zarządca budynku powinien zlecić doświadczonemu ornitologowi inwentaryzację przyrodniczą, w zakresie występowania gatunków chronionych ptaków na budynku, w celu uniknięcia płoszenia lub nieumyślnego zniszczenia schronienia jerzyka lub innych gatunków ptaków chronionych podczas prowadzonych prac na budynkach przeznaczonych do ociepleń. W sytuacji, gdy zniszczenie schronień jerzyka (czyli m.in. zamontowanie krutek w istniejących wcześniej otworach wentylacyjnych) podczas prac budowlanych jest konieczne, należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora o wydanie stosownego zezwolenia. W takiej sytuacji, będzie konieczne zapewnienie temu gatunkowi zastępczych miejsc lęgowych. Montowanie skrzynek lęgowych nie zwalnia inwestora z obowiązku uzyskania zezwoleń właściwych organów na wykonanie czynności zakazanych wobec osobników jerzyka. Projekty skrzynek lęgowych dla jerzyków, a także przykłady ich zamocowania na obiektach poddanych termoizolacji oraz wiele informacji dotyczących jerzyka dostępne są m.in. na stronie internetowej Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków – www.otop.org.pl